

Z A K O N
o predškolskom odgoju i obrazovanju u Županiji Posavskoj

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

Ovim Zakonom utvrđuju se: načela, ciljevi, standardi i normativi za pripremu zajedničke nastavne jezgre programa za ostvarivanje funkcije predškolskog odgoja i obrazovanja, kao i upravljanje, vođenje, stručni standardi, vrste evidencija, financiranje, nadzor i druga pitanja u svezi s osnivanjem i organiziranjem predškolskih ustanova u Županiji Posavskoj.

Članak 2.

(Funkcija predškolskog odgoja)

(1) Predškolski odgoj i obrazovanje (u daljnjem tekstu: predškolski odgoj) sastavni je dio sustava odgoja i obrazovanja na području Županije Posavske (u daljnjem tekstu: Županija).

(2) Predškolski odgoj obuhvaća programe odgoja i obrazovanja, zdravstvene njege i zaštite, prehrane i socijalne skrbi koji se ostvaruju u predškolskim ustanovama sukladno ovom Zakonu.

(3) Predškolske ustanove su javne ustanove koje djelatnost predškolskog odgoja obavljaju kao javnu službu.

Članak 3.

(Temeljna obveza nadležnih obrazovnih vlasti)

Tijela vlasti nadležna za organiziranje obrazovnog sustava u Županiji, odnosno ustanove koje su važećim zakonima u Bosni i Hercegovini registrirane za pružanje usluga u području predškolskog odgoja i obrazovanja, sukladno Ustavu Županije, obvezna su primjenjivati i poštivati načela i norme utvrđene ovim Zakonom i osigurati odgoj i obrazovanje pod jednakim uvjetima za svu djecu.

II. NAČELA I CILJEVI PREDŠKOLSKOG ODGOJA

Članak 4.

(Razvojna načela)

(1) Predškolski odgoj temelji se na humanističkom pristupu, suvremenim znanstvenim postignućima, teorijama o djetetovom razvoju i pravima djeteta, obvezno uvažava stupanj razvoja djeteta, specifičnosti njihovih razvojnih mogućnosti i pojedinačne potrebe djeteta.

(2) Pri organizaciji predškolskog odgoja obvezno je poštivanje razvojnih načela i normi utvrđenih ovim Zakonom te osiguranje odgoja i obrazovanja pod jednakim uvjetima za svu djecu.

(3) Predškolski odgoj u Županiji karakteriziraju slijedeća razvojna načela:

- a) humanističko razvojno načelo,
- b) načelo profesionalne autonomnosti i stručne odgovornosti,
- c) načelo demokratičnosti.

Članak 5.

(Zabrana diskriminacije)

(1) Svako dijete ima jednako pravo pristupa i jednake mogućnosti sudjelovanja u odgovarajućem predškolskom odgoju, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi.

(2) Jednak pristup i jednake mogućnosti podrazumijevaju osiguranje jednakih uvjeta i prilika za sve, za početak i nastavak daljnjeg odgoja i obrazovanja.

Članak 6.

(Osiguranje najboljeg interesa djeteta)

(1) Pravo djeteta na predškolski odgoj i ispravnu brigu za dobrobit njegovog tjelesnog i mentalnog zdravlja te sigurnosti ima prednost nad svim drugim pravima.

(2) U slučaju sukoba prava prednost se daje onom pravu, tumačenju ili djelovanju koje će najviše koristiti interesu djeteta.

Članak 7.

(Ciljevi predškolskog odgoja)

(1) Opći ciljevi predškolskog odgoja proizlaze iz općeprihvaćenih, univerzalnih vrijednosti demokratskog društva, te osobnih vrijednosnih sustava utemeljenih na specifičnostima nacionalne, kulturne i vjerske tradicije naroda i nacionalnih manjina koje žive u Bosni i Hercegovini.

(2) Cilj predškolskog odgoja je osigurati optimalne i jednake uvjete kako bi se svako dijete, od rođenja do polaska u školu, razvijalo i ostvarivalo svoje pune potencijale i kompetencije kroz različite institucionalne i izvaninstitucionalne oblike kvalitetnog i djelatno autonomnog odgoja.

Članak 8.

(Pravo na jezik)

(1) Jezik i kultura svih konstitutivnih naroda i svake nacionalne manjine, koja živi u Bosni i Hercegovini, poštivat će se i uključivati u predškolsku ustanovu sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine, Europskoj konvenciji o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, Okvirnoj konvenciji za zaštitu nacionalnih manjina i Konvenciji o pravima djeteta.

(2) Dio odgojno-obrazovnih sadržaja utvrđenih programom može se, osim na jezicima konstitutivnih naroda i nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini realizirati na nekom od svjetskih jezika uz prethodno odobrenje Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Županije Posavske (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Članak 9.

(Poštivanje vjerskih sloboda)

Predškolske ustanove razvijat će, unapređivati i poštivati nacionalne i vjerske slobode, običaje, toleranciju i kulturu dijaloga sukladno članku 8. stavku (1).

Članak 10.

(Prava roditelja)

(1) Roditelji imaju pravo odabrati javnu ili privatnu ustanovu u kojoj će dijete pohađati program predškolskog odgoja.

(2) Pravo i obveza roditelja je da, u interesu svoje djece, putem svojih predstavnika u predškolskim ustanovama i tijelima, te putem svojih asocijacija sudjeluju u odlučivanju o

pitanjima koja su od važnosti za rad predškolske ustanove i funkcioniranje predškolskog odgoja.

III. OSIGURANJE FUNKCIJE PREDŠKOLSKOG ODGOJA

Članak 11.

(Funkcije predškolskog odgoja)

Temeljne funkcije predškolskog odgoja su:

- a) osiguranje uvjeta za optimalni razvoj svakog djeteta,
- b) pomoć roditeljima u brizi za njegu, skrb, razvoj, odgoj i opće blagostanje djeteta,
- c) dopuna obiteljskog odgoja,
- d) ulaganje društva u blagostanje i napredak.

Članak 12.

(Standardi i normativi)

(1) Predškolski odgoj ostvaruju se na temelju Pedagoškog standarda i normativa predškolskog odgoja za opremu, didaktička, zdravstveno-higijenska, estetska i druga sredstva (u daljnjem tekstu: Standardi i normativi) koje donosi Vlada.

(2) Standardima i normativima utvrđuju se mjerila za:

- a) prostore predškolskih ustanova,
- b) opremu i didaktička sredstava,
- c) broj djece u odgojnim skupinama,
- d) broj odgojitelja, stručnih suradnika i suradnika,
- e) broj rukovođećeg administrativnog i pomoćnog osoblja,
- f) strukturu i opseg rada u okviru 40- satnog radnog tjedna,
- g) ustroj programa s obzirom na trajanje i namjenu,
- h) materijalne i financijske uvjete rada,
- i) predškolski odgoj djece s teškoćama u razvoju i darovite djece i
- j) ustroj "predškole".

Članak 13.

(Planovi i programi)

Predškolske ustanove obavljaju djelatnost predškolskog odgoja sukladno planovima i programima čije zajedničke osnove propisuje Ministarstvo, a izvedbene programe u cijelosti izrađuju predškolske ustanove.

Članak 14.

(Obveze uključivanja djece)

U godini prije polaska u osnovnu školu predškolski odgoj (program "predškole") obavezan je i besplatan za svu djecu predškolskog uzrasta, a provodit će ga nastavnici predškolskog odgoja, ili posebno educirani nastavnici razredne nastave ukoliko se isti realizira pri osnovnoj školi.

Članak 15.

(Prijem djece)

(1) Prijem djece u predškolske ustanove vrši se tijekom cijele godine u skladu sa ovim Zakonom i općim aktima predškolske ustanove.

(2) Sve predškolske ustanove, u pogledu ostvarivanja uvjeta i provođenja procedura bez diskriminacije, osiguravaju jednake mogućnosti za prijem sve djece.

(3) Ukoliko je interes roditelja za prijem djece veći od postojećih kapaciteta predškolske ustanove, prednosti pri upisu djece predškolska ustanova utvrđuje temeljem kriterija koje propisuje osnivač svojim aktom.

(4) Uvjete i način financiranja ostalih programa, izuzev "predškole", utvrđuje osnivač ustanove.

IV. OSNIVANJE I USTROJ PREDŠKOLSKIH USTANOVA

Članak 16.

(Javne i privatne predškolske ustanove)

(1) Predškolski odgoj realizira se u javnim i privatnim predškolskim ustanovama, koje se osnivaju sukladno principima, uvjetima i kriterijima utvrđenim ovim Zakonom.

(2) Javne predškolske ustanove osnivaju, u pravilu, općinska vijeća na temelju potreba i interesa građana za organiziranjem i ostvarivanjem programa predškolskog odgoja na svom području. Dvije ili više općina mogu zajednički osnovati predškolsku ustanovu.

(3) Skupština Županije može biti osnivačem predškolske ustanove u gospodarski i ekonomski nerazvijenim općinama, ili kada osniva predškolsku ustanovu za djecu predškolske dobi s posebnim potrebama.

(4) Predškolsku ustanovu mogu osnovati i druga domaća i strana pravna i fizička lica te vjerske zajednice (u daljnjem tekstu: privatne predškolske ustanove) uz prethodno pribavljenu suglasnost općinskog vijeća prema mjestu sjedišta predškolske ustanove.

Članak 17.

(Vrsta akta o osnivanju)

(1) Osnivač predškolsku ustanovu osniva aktom o osnivanju.

(2) Kada je predškolska ustanova u zajedničkom vlasništvu dvije ili više općina, akt o zajedničkom osnivanju donose općinska vijeća tih općina.

(3) Akt o osnivanju privatne predškolske ustanove donose domaće i strane pravne, odnosno fizičke osobe te vjerske zajednice koje osnivaju ustanovu uz prethodno pribavljenu suglasnost nadležnog općinskog vijeća.

Članak 18.

(Sadržaj akta o osnivanju)

Akt o osnivanju predškolske ustanove sadrži osim odredbi propisanih Zakonom o ustanovama obvezno i odredbe o:

- a) programu rada predškolske ustanove te načinu i uvjetima njegovog ostvarivanja,
- b) osiguranim odgojiteljima, stručnim suradnicima i drugim zaposlenicima,
- c) osiguranom prostoru, opremi i financijskim sredstvima,
- d) imenovanju ravnatelja, odnosno vršitelja dužnosti ravnatelja ustanove i
- e) reguliranim drugim međusobnim pravima te obvezama osnivača i predškolske ustanove.

Članak 19.

(Ocjena sukladnosti akta o osnivanju)

(1) Osnivač predškolske ustanove iz članak 16. stavak (2) i (4) ovog Zakona, dužan je akt o osnivanju dostaviti Ministarstvu radi ocjene sukladnosti tog akta sa Zakonom.

(2) Izdavanje rješenja o sukladnosti akta o osnivanju sa Zakonom te postupak u svezi s izdavanjem toga rješenja provodi se sukladno Zakonu o ustanovama ("Narodne novine Županije Posavske", broj 5/98).

Članak 20.

(Uvjeti za početak rada)

(1) Prije početka obavljanja djelatnosti osnivač predškolske ustanove obavezan je podnijeti zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta za početak rada predškolske ustanove općinskoj službi nadležnoj za odgoj i obrazovanje.

(2) Uvjeti koje predškolska ustanova treba ispuniti da bi mogla početi s obavljanjem odgojno-obrazovne djelatnosti su:

- a) elaborat osnivača o opravdanosti potrebe osnivanja predškolske ustanove na koji je
- b) prethodnu suglasnost dalo nadležno općinsko vijeće,
- c) odobren program rada,
- d) potreban broj djece za formiranje najmanje dvije odgojne skupine,
- e) potreban broj odgojitelja, stručnih suradnika i ostalih zaposlenika,
- f) osiguran prostor, opremu i druga didaktička sredstva potrebna za trajno obavljanje
- g) predškolskog odgoja u skladu sa Standardima i normativima,
- h) osigurana novčana sredstva za osnivanje i rad predškolske ustanove i
- i) ispunjenost drugih uvjeta propisanih Zakonom i drugim propisima.

Članak 21.

(Odobrenje za rad)

(1) Predškolska ustanova može početi obavljati svoju djelatnost tek nakon upisa u sudski registar ustanova i nakon što je od općinske službe nadležne za odgoj i obrazovanje pribavila konačno rješenje kojim se utvrđuje da su ispunjeni svi uvjeti propisani za obavljanje djelatnosti predškolskog odgoja.

(2) Ispunjenost uvjeta za početak rada predškolske ustanove utvrđuje stručno povjerenstvo od najmanje tri člana koje imenuje općinski načelnik.

(3) Nadležna općinska služba za odgoj i obrazovanje na prijedlog stručnog povjerenstva iz stavka (2) ovog članka donosi rješenje o ispunjenosti uvjeta za obavljanje djelatnosti predškolskog odgoja.

Članak 22.

(Zabrana obavljanja djelatnosti)

(1) Ukoliko predškolska ustanova počne obavljati djelatnost predškolskog odgoja bez rješenja iz članka 21. stavak (3) ovog Zakona, nadležni prosvjetni inspektor (u daljnjem tekstu: inspektor) zapečatiti će predškolsku ustanovu i izdati rješenje o zabrani rada, te podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv odgovorne osobe u predškolskoj ustanovi.

(2) Ako predškolska ustanova ne ispunjava uvjete, ili prestane ispunjavati uvjete iz članka 19. ovog Zakona, inspektor će donijeti rješenje o otklanjanju nedostataka u određenom roku.

(3) Ukoliko predškolska ustanova ne postupi po rješenju iz stavka (2) ovog članka inspektor će zabraniti dalje obavljanje djelatnosti i predložiti osnivaču pokretanje postupka za ukidanje i brisanje iz Registra predškolske ustanove.

Članak 23.

(Mreža predškolskih ustanova)

(1) Županija i općine imaju pravo i obvezu, u javnom interesu, odlučivati o potrebama građana za organiziranjem i ostvarivanjem programa predškolskog odgoja na svom području.

(2) Općinska vijeća donose plan mreže predškolskih ustanova sukladno programu razvoja predškolskog odgoja na svom području. (3) Vlada Županije na temelju planova iz stavka (2)

ovoga članka usklađuje razvitak predškolskih ustanova na svom području i donosi Odluku o mreži predškolskih ustanova.

Članak 24.

(Vrste predškolskih ustanova)

(1) Predškolski odgoj ostvaruju se u jaslicama, za djecu od šest mjeseci do navršene treće godine života, i u vrtićima, od navršene treće godine života do polaska u osnovnu školu.

(2) Program predškolskog odgoja može se ostvariti i u igraonici koja se ustrojava za rad s djecom u dobi od tri godine do polaska u školu, u kombiniranim predškolskim ustanovama za djecu uzrasta od šest mjeseci do navršene treće godine života, te djecu od navršene treće godine života do polaska u školu.

(3) U slučajevima kada se za djecu predškolskog uzrasta sa posebnim potrebama ne može organizirati odgojno-obrazovni rad u predškolskoj ustanovi, taj rad djelomično ili u potpunosti može se obavljati u posebnim predškolskim ustanovama.

Članak 25.

(Ostvarivanje predškolskog odgoja)

Programi predškolskog odgoja, osim u ustanovama iz članka 24., mogu se ostvarivati pri osnovnim školama, ili kao igraonice u knjižnicama te u zdravstvenim, socijalnim, kulturnim, športskim ustanovama i udrugama.

Članak 26.

(Upis u registre)

(1) Predškolske ustanove upisuju se u sudski registar i Registar ustanova pri Ministarstvu.

(2) Prijavu za upis u sudski registar osnivač podnosi nakon što pribavi:

- a) rješenje Ministarstva kojim je utvrđeno da je akt o osnivanju ustanove u skladu sa Zakonom,
- b) rješenje nadležne općinske službe za odgoj i obrazovanje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti predškolskog odgoja.

(3) Upis u Registar ustanova pri Ministarstvu obavlja se po zahtjevu osnivača nakon upisa u sudski registar.

(4) Upisima u Registre iz stavka (1) ovog članka predškolska ustanova stječe pravnu i poslovnu sposobnost te ima pravo na pečat u skladu sa Zakonom o pečatu Županije Posavske ("Narodne novine Županije Posavske", broj 1/96).

V. PROGRAMI PREDŠKOLSKIH USTANOVA

Članak 27.

(Namjena i sadržaj programa)

(1) U predškolskim ustanovama realiziraju se programi odgojno-obrazovnog rada namijenjeni djeci od sedmog mjeseca života do polaska u školu, kao i programi namijenjeni drugim korisnicima koji su zainteresirani za razvoj, odgoj i obrazovanje te opću dobrobit djece.

(2) U programima rada s djecom iz stavka (1) ovog članka utvrđuju se ciljevi i zadaci, sadržaj i vrsta te profil i školska sprema zaposlenih koji realiziraju svaki od ovih programe, a na temelju prethodno pribavljene suglasnosti nadležnih obrazovnih vlasti.

(3) Odgojno-obrazovni rad s djecom i realizacija programa ustrojava se i provodi po skupinama cjelodnevnog, poludnevnog, ili kraćeg dnevnog boravka.

Članak 28.
(Zajednička jezgra)

(1) U svim javnim i privatnim predškolskim ustanovama na području Županije uspostavlja se i primjenjuje zajednička jezgra cjelovitih razvojnih programa za rad u predškolskim ustanovama.

(2) Zajednička jezgra programa i planovi trebaju jamčiti:

- a) kvalitetan odgoj i obrazovanje za svu djecu i dostizanje zadovoljavajućeg standarda znanja, vještina i sposobnosti.
- b) dosljednost kvaliteta standarda odgoja i obrazovanja u svim predškolskim ustanovama u Županiji.
- c) primjenu programa koji odgovaraju razvojnim potrebama djece predškolskog uzrasta,
- d) odgojno-obrazovni proces utemeljen na razvijanju pozitivnih odnosa i osjećaja pripadnosti državi Bosni i Hercegovini,
- e) zadovoljavajuću usklađenost programa, kao i njihovu prilagodljivost sukladno specifičnim potrebama predškolske ustanove i lokalne zajednice,
- f) slobodu kretanja i jednak pristup predškolskom odgoju.

(3) U okviru zajedničke jezgre programa javne i privatne predškolske ustanove imaju slobodu kretanja i realizacije određenih sadržaja koje na njihov prijedlog donosi ministar prosvjete, znanosti, kulture i športa Županije (u daljnjem tekstu: ministar).

Članak 29.
(Izradba i donošenje zajedničke jezgre)

(1) Zajedničku jezgru programa izrađuje posebno privremeno tijelo čije članove imenuju ministri obrazovanja Republike Srpske, županija/kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu Brčko Distrikt), a jednog člana imenuje ministar civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

(2) Na prijedlog privremenog tijela iz stavka (1) ovog članka, sporazum o zajedničkim jezgrama programa usvajaju i potpisuju ministar obrazovanja Republike Srpske, ministri obrazovanja svih županija/kantona iz Federacije Bosne i Hercegovine te predstavnik Brčko Distrikta.

Članak 30.
(Vrste programa)

U predškolskim ustanovama u Županiji upotrebljavaju se slijedeći programi:

- a) cjeloviti razvojni programi,
- b) specijalizirani razvojni programi,
- c) individualno prilagođeni programi,
- d) interventni, kompenzacijski i rehabilitacijski programi (specifični programi),
- e) programi jačanja roditeljskih kompetencija,
- f) programi za djecu prije polaska u osnovnu školu ako nisu obuhvaćeni nekim oblikom predškolskog odgoja (program "predškole"),
- g) dopunski programi.

Članak 31.
(Dodatne vrste programa)

(1) U predškolskim ustanovama mogu se ostvarivati i neki drugi programi kao što su:

- a) programi vježbaonice za potrebe praktičnog osposobljavanja studenata,

- b) pokusni programi rada znanstvenih istraživanja i unapređivanja stručnog rada,
- c) programi stručno-razvojnog centra radi usavršavanja zaposlenih djelatnika te unapređivanja stručnog rada.

(2) Način rada i mjerila financiranja predškolskih ustanova koji ostvaruju programe iz stavka (1) ovoga članka propisuje ministar.

Članak 32.

(Cjeloviti razvojni programi)

(1) Osnovni cjeloviti, primarni program predškolskog odgoja utvrđuje obim i sadržaj odgojno-obrazovnog rada, metodologiju i didaktičko metodičke upute za odgojitelje.

(2) Cjeloviti razvojni programi obuhvaćaju program njege, odgoja i obrazovanja, zdravstvene skrbi, ishrane i socijalne skrbi djece predškolske dobi (od jedne do tri godine starosti i od tri godine starosti do polaska u školu).

Članak 33.

(Specijalizirani razvojni programi)

Specijalizirani razvojni programi su dodatni programi koji imaju za cilj realizaciju odgojno-obrazovnih sadržaja iz oblasti glazbe, likovne i dramske umjetnosti, športa, lutkarstva, stranih jezika, relaksacije i drugih oblasti koje su u funkciji zadovoljavanja posebnih interesa i sklonosti djece.

Članak 34.

(Individualni prilagođeni programi)

Individualno prilagođeni programi (specijalni program) predškolskog odgoja individualno se izrađuju za djecu koja imaju lakše smetnje u psihičkom i tjelesnom razvoju, te za traumatiziranu djecu od jedne godine starosti do polaska u osnovnu školu.

Članak 35.

(Specifični programi)

Interventni, kompenzacijski i rehabilitacijski programi su specifični odgojno-obrazovni programi kojima se utvrđuju ciljevi, zadaci, obujam i sadržaj odgojno-obrazovnog rada za djecu koja u svojoj obitelji nemaju odgovarajuće uvjete za normalni razvoj (roditelji sa smetnjama u psihičkom i tjelesnom razvoju, društveno ne prilagođeni roditelji, posebno socijalno ugrožene obitelji, niska obrazovna razina u obitelji i slično).

Članak 36.

(Programi jačanja roditeljskih kompetencija)

Programi jačanja roditeljskih kompetencija imaju za cilj da, kroz različite oblike edukacije roditelja djece predškolske dobi, ojačaju roditeljske kompetencije i time im omoguće put do novih spoznaja o dječjem razvoju.

Članak 37.

(Program "predškole")

(1) U programe za djecu prije polaska u školu, koja nisu obuhvaćena nekim oblikom predškolskog odgoja i obrazovanja, spadaju povremene i kontinuirane aktivnosti koje se obvezno organiziraju u trajanju od minimalno 150 do 180 sati.

(2) Program "predškole" izvodi se u predškolskim ustanovama, ili pri osnovnim školama, ovisno o kapacitetima predškolskih i školskih ustanova.

Članak 38.

(Dopunski programi)

Dopunski programi za djecu državljanke Bosne i Hercegovine u inozemstvu namijenjeni su za rad s predškolskom djecom i imaju za cilj učenje materinjeg jezika i kulture svoje zemlje. Mogu se provoditi u predškolskim ustanovama, ili u okviru različitih programskih aktivnosti unutar klubova i udruga koje okupljaju državljanke Bosne i Hercegovine.

Članak 39.

(Izradba i donošenje programa)

(1) U izradbi i utvrđivanju prijedloga programa iz članka 30, ovog Zakona sudjeluju i predstavnici zaposlenih u predškolskim ustanovama.

(2) Sve vrste programa odgoja i obrazovanja predškolske djece donosi predškolska ustanova uz suglasnost Ministarstva uključujući i programe za:

- a) djecu s teškoćama u psiho-fizičkom razvoju,
- b) nadarenu djecu, odnosno talentiranu djecu,
- c) rano učenja stranih jezika i umjetničke programe te
- d) djecu pripadnike etničkih manjina i nacionalnih zajednica.

Članak 40.

(Realizacija programa)

(1) Ostvarivanjem programa iz članka 30. i 37. ovog Zakona predškolske ustanove stvaraju primjerene uvjete za normalan rast i razvoj svakog djeteta i dopunjavaju obiteljski odgoj i obrazovanje djece predškolske dobi, njihovu lakšu socijalizaciju u društvenu zajednicu i bolje uklapanje u školski odgojno-obrazovni sustav.

(2) Radno vrijeme predškolske ustanove mora biti usklađeno s potrebama djece i zaposlenih roditelja.

Članak 41.

(Integracijski programi)

(1) Djeca s posebnim potrebama uključuju se u predškolske ustanove prema programima koji su prilagođeni njihovim individualnim potrebama.

(2) Za djecu sa posebnim potrebama primjenjuju se i provode programi za integraciju.

(3) Za dijete sa posebnim potrebama predškolska ustanova, uz suglasnost Ministarstva, izradit će individualni program prilagođen njihovim mogućnostima i sposobnostima.

(4) Vrstu i stupanj teškoće u razvoju te potrebu osiguranja predškolskog odgoja djece sa posebnim potrebama utvrđuje stručno povjerenstvo formirano u skladu s posebnim propisom, kojeg donosi Ministarstvo.

Članak 42.

(Rad sa nadarenom djecom)

(1) U predškolskoj ustanovi može se organizirati odgojno-obrazovni rad s nadarenom djecom predškolske dobi u skladu s posebnim (prilagođenim) programom.

(2) Postupak i mjerila za utvrđivanje nadarenosti djece predškolske dobi, način i uvjeti odgojno-obrazovnog rada s nadarenom djecom predškolske dobi reguliraju se posebnim propisom kojeg donosi ministar.

Članak 43.

(Program zdravstvene zaštite)

(1) Programe zdravstvene zaštite, higijene i pravilne prehrane djece te programe socijalne zaštite u predškolskim ustanovama utvrđuje i donosi županijsko ministarstvo nadležno za poslove zdravstva.

(2) Na programe iz stavka (1) ovoga članka suglasnost daje ministar.

Članak 44.

(Godišnji program rada i izvješće o radu)

(1) Predškolska ustanova obavlja djelatnost na temelju godišnjeg programa rada koji se donosi za pedagošku godinu koja traje od 1. rujna do 31. kolovoza sljedeće kalendarske godine.

(2) Godišnji program rada obuhvaća programe odgoja i obrazovanja, programe socijalne zaštite djece, higijene i prehrane, kao i druge programe koje predškolska ustanova ostvaruje u sporazumu s roditeljima djece i osnivačem u godini za koju se donosi.

(3) Godišnji program rada, na prijedlog Stručnog vijeća, usvaja Upravni odbor predškolske ustanove i dostavlja ga, do kraja rujna tekuće godine, Ministarstvu i osnivaču.

(4) Izvješće o radu za proteklu pedagošku godinu razmatra se i usvaja po istom postupku kao i programi rada, a prosljeđuju se Ministarstvu i općinskoj službi nadležnoj za pitanje odgoja i obrazovanja na razmatranje i usvajanje najkasnije do kraja rujna tekuće godine.

Članak 45.

(Nadzor nad radom)

(1) S ciljem osiguranja rada svih predškolskih ustanova u skladu sa Standardima i normativima provodit će se stručni nadzor u javnim i privatnim predškolskim ustanovama od strane nadležnih obrazovnih vlasti.

(2) Upravni nadzor nad radom predškolskih ustanova vrši Ministarstvo.

(3) Za potrebe Ministarstva stručni, ili upravni nadzor obavlja će stručni službenik iz Ministarstva kojeg posebno ovlasti ministar.

VI. ODGOJITELJI I STRUČNI SURADNICI

Članak 46.

(Profil stručnjaka)

(1) U predškolskim ustanovama na poslovima njege, odgoja i obrazovanja, socijalne i zdravstvene zaštite te skrbi o djeci mogu raditi stručni djelatnici koji imaju stručnu spremu propisanu ovim Zakonom i propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, položen stručni ispit i imaju zdravstvenu sposobnost za obavljanje tih poslova.

(2) Odgojitelji i specijalizirani stručnjaci različitih profila (pedagozi, specijalni pedagozi, logopedi, psiholozi, liječnici, socijalni radnici), koji realiziraju različite programe predškolskog odgoja, imaju visoku stručnu spremu.

(3) Njegu i brigu o zaštiti te unaprjeđenju zdravlja djece u dobi od šest mjeseci do polaska u školu realiziraju medicinski radnici sa najmanje završenim fakultetom, visokom ili srednjom medicinskom školom i položenim stručnim ispitom.

(4) Profil za obavljanje dužnosti odgojitelja definiran zajedničkom jezgrom programa za predškolski odgoj, vrstu stručne spreme, kao i ostali uvjeti za obavljanje poslova odgojitelja bliže će se definirati Standardima i normativima.

Članak 47.

(Polaganje stručnog ispita)

(1) Odgojitelji i stručni suradnici koji prvi put zasnivaju radni odnos u predškolskoj ustanovi zasnivaju radni odnos kao pripravnici.

(2) Pripravnički staž traje godinu dana, a nakon toga pripravnici su dužni, prije isteka druge godine neposrednog odgojno-obrazovnog rada, položiti stručni ispit.

(3) Ukoliko pripravnik ne položi ispit u roku predviđenom u stavku (2) ovog članka prestaje mu radni odnos u predškolskoj ustanovi.

(4) Rok iz stavka (2) ne odnosi se za vrijeme privremene nesposobnosti za rad, porodiljskog dopusta i dr.

(5) Odgojitelj i stručni suradnik može volonterskim radom u predškolskoj ustanovi obaviti pripravnički staž i nakon toga stječe pravo polagati stručni ispit.

(6) Program pripravničkog staža i način polaganja stručnog ispita utvrđuje ministar posebnim propisom.

Članak 48.

(Zasnivanje radnog odnosa)

(1) Odgojitelji i stručni suradnici biraju se na temelju javnog natječaja.

(2) Javni natječaj raspisuje Upravni odbor u sredstvima javnog priopćavanja, a sprovodi ga tročlano natječajno povjerenstvo koje imenuje Upravni odbor.

(3) Odluku o izboru odgojitelja i stručnih suradnika, na osnovu prijedloga ravnatelja, donosi Upravni odbor.

(4) Iznimno s odgojiteljem i stručnim suradnikom, bez objavljivanja javnog natječaja, ravnatelj predškolske ustanove može sklopiti ugovor o vanjskoj suradnji uz suglasnost Upravnog odbora kad:

- a) obavljanje poslova ne trpi odgodu, do zasnivanja radnog odnosa s odgojiteljem ili stručnim suradnikom na temelju javnog natječaja, ali ne dulje od 90 dana,
- b) potreba za obavljanjem poslova ne traje dulje od 90 dana.

(5) Način izbora odgojitelja i stručnih suradnika u privatnoj predškolskoj ustanovi uređuje se aktom o osnivanju, Statutom i drugim općim aktima predškolske ustanove.

Članak 49.

(Sklopanja ugovora o vanjskoj suradnji)

(1) Ako se na raspisani i ponovljeni natječaj za odgojitelja ne javi osoba koja ispunjava uvjete iz članka 45. ovoga Zakona, sa osoba koja ne ispunjava uvjete može se sklopiti ugovor o vanjskoj suradnji uz suglasnost Upravnog odbora.

(2) S osobom iz stavka (2) ovoga članka zaključuje se ugovor o vanjskoj suradnji do popune radnog mjesta osobom koja ispunjava propisane uvjete, a najdulje do 90 dana.

Članak 50.

(Izbor odgojitelja)

(1) Odgojitelji i stručni suradnici ne mogu biti osobe koje su pravomoćno osuđene za kazneno djelo protiv dostojanstva ličnosti i morala, kazneno djelo protiv braka, obitelji i mladeži, kazneno djelo protiv života i tijela te za kazneno djelo protiv Ustavom utvrđenog ustroja Županije, FBiH i BiH, kao ni osobe kojima je izrečena sigurnosna, ili zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti odgoja i obrazovanja.

(2) Nedostojnost za obavljanje predškolskog odgoja iz stavka (1) ovog članka u svakom pojedinačnom slučaju cijeni Upravni odbor predškolske ustanove.

Članak 51.

(Raspored radnog vremena)

Raspored radnog vremena odgojitelja, stručnih suradnika i drugih zaposlenika u sklopu utvrđenog broja sati radnog tjedna regulira se Statutom, ili drugim općim aktom predškolske ustanove u skladu sa Zakonom o radu.

Članak 52.

(Korištenje godišnjeg odmora)

(1) Odgojitelji i stručni suradnici, u pravilu, godišnji odmor koriste u periodu u kome se ne realiziraju programi predškolskog odgoja, a isti može trajati najviše (36) radnih dana.

(2) Zaposlenici iz stavka (1) ovog članka, ukoliko iz opravdanih razloga, što cijeni ravnatelj, ne iskoriste godišnji odmor u predviđenom periodu, mogu odmor koristiti sukladno odredbama Zakona o radu.

(3) Ostali zaposlenici predškolske ustanove koriste godišnji odmor u skladu s odredbama utvrđenim općim aktom predškolske ustanove.

Članak 53.

(Stručno usavršavanje)

(1) Odgojitelji i stručni suradnici obvezni su se stalno usavršavati u struci.

(2) Program usavršavanja iz stavka (1) ovog članka propisuje ministar.

Članak 54.

(Napredovanje u struci)

(1) Odgojitelji i stručni suradnici poslije položenog stručnog ispita mogu, sve dok su u radnom odnosu, napredovati u struci i stjecati zvanja mentora i savjetnika.

(2) Postupak, način i uvjete za napredovanje u struci te stjecanje zvanja iz stavka (1) ovog članka utvrđuje ministar posebnim propisom.

Članak 55.

(Prestanak radnog odnosa)

(1) Odgojitelji i stručni suradnici, kojima se tijekom radnog staža u predškolskoj ustanovi naruši psihofizičko stanje do te mjere da bitno smanjuje njihovu radnu sposobnost, upućuju se na liječnički pregled.

(2) Odluku o upućivanju na liječnički pregled donosi Upravni odbor na prijedlog ravnatelja predškolske ustanove.

(3) Odgojitelju i stručnom suradniku koji odbije izvršiti odluku iz stavka (2) ovog članka prestaje radni odnos u predškolskoj ustanovi sukladno Zakonu o radu.

(4) Ako se stručnim nalazom nadležne zdravstvene ustanove, potvrdi da je radna sposobnost odgojitelja ili stručnog suradnika bitno narušena, Upravni odbor donosi odluku kojom se odgojitelj ili stručni suradnik oslobađa rada s djecom te ga, ako postoji mogućnost, raspoređuje na radno mjesto prema preostalim radnim sposobnostima.

(5) Odgojitelju i stručnom suradniku, koji odbije raspored sukladno stavku (4) ovoga članka, prestaje radni odnos u predškolskoj ustanovi otkazom ugovora o radu.

(6) Otkaz ugovora o radu dobit će odgojitelj ili stručni suradnik ako Upravni odbor utvrdi da isti ne ostvaruje odgojno obrazovni program sukladno Zakonu i propisima donesenih na temelju Zakona.

VII. STRUČNA TIJELA

Članak 56.

(Stručno vijeće i aktiv)

(1) Stručno vijeće i Stručni aktivni su stručna tijela koji obavljaju stručnu funkciju u predškolskim ustanovama.

(2) Stručno vijeće čine svi stručni zaposlenici predškolske ustanove.

(3) Stručni aktivni formiraju se od stručnih djelatnika po dobnim skupinama u kojima se realizira odgojno-obrazovni proces.

Članak 57.

(Ovlasti Stručnog vijeća)

(1) Stručno vijeće obavlja slijedeće poslove:

- a) prati i analizira organiziranje i realiziranje programa odgojno-obrazovnog rada,
- b) utvrđuje program stručnog usavršavanja odgajatelja i prati njegovo realiziranje,
- c) razmatra i utvrđuje prijedlog godišnjeg programa rada,
- d) razmatra i daje primjedbe na izvješće o radu drugih stručnih tijela/povjerenstava/odbora/aktiva,
- e) osniva, prati i analizira rad drugih stručnih tijela/povjerenstava/odbora/aktiva,
- f) nominira predstavnike Stručnog vijeća za imenovanje u Upravni odbor,
- g) predlaže i prati realiziranje suradnje s roditeljima i lokalnom zajednicom.

(2) Djelokrug i način rada Stručnog vijeća pobliže se uređuje Statutom ustanove.

(3) Stručnim vijećem upravlja ravnatelj predškolske ustanove.

Članak 58.

(Ovlasti Stručnog aktiva)

(1) Stručni aktivni obavlja sljedeće poslove:

- a) brine o usklađivanju rada istih dobnih skupina,
- b) poduzima mjere za uspješnu realizaciju programa u svojem aktivu,
- c) prati cjelokupan razvoj i aktivnost djece, te predlaže mjere za njihovu uspješnost.

(2) Djelokrug i način rada Stručnog aktiva pobliže se uređuje Statutom ustanove.

(3) Stručnim aktivom upravlja predsjednik aktiva, kojeg biraju članovi aktiva.

VIII. UPRAVLJANJE PREDŠKOLSKOM USTANOVOM

Članak 59.

(Opći akti)

(1) Predškolska ustanova ima Statut i druge opće akte.

(2) Statutom se pobliže uređuju ustrojstvo, ovlasti i način odlučivanja pojedinih tijela, vrste i trajanje pojedinih programa, uvjeti i način davanja usluga, radno vrijeme, javnost rada te druga pitanja važna za obavljanje djelatnosti i poslovanja predškolske ustanove.

(3) Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada predškolske ustanove pobliže se uređuje unutarnje ustrojstvo te način obavljanja djelatnosti kao javne službe.

(4) Predškolska ustanova ima i druge opće akte u skladu sa Zakonom, aktom o osnivanju i Statutom ustanove.

Članak 60.

(Donošenje općih akata)

(1) Statut predškolske ustanove i Pravilnik o unutarnjem ustroju i načinu rada ustanove kao javne službe donosi Upravno vijeće uz prethodnu suglasnost osnivača.

(2) Druge opće akte ustanove donosi Upravno vijeće na način propisan aktom o osnivanju ili Statutom.

(3) Odredbe Statuta i Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada predškolske ustanove kojim se uređuje rad ustanove u obavljanju djelatnosti kao javne službe moraju biti na pogodan način dostupne javnosti.

(4) Ravnatelj ustanove dužan je u roku od osam dana od dana donošenja dostaviti Statut i Pravilnik o unutarnjem ustroju i načinu rada predškolske ustanove kao javne službe općinskoj službi nadležnoj za poslove odgoja i obrazovanja.

Članak 61.

(Upravni odbor)

(1) Predškolskom ustanovom upravlja Upravni odbor kojeg imenuje osnivač.

(2) Upravni odbor odgovoran je za utvrđivanje politike predškolske ustanove, za upravljanje predškolskom ustanovom i uspješno korištenje kadrovskih i materijalnih resursa.

(3) Članovi Upravnog odbora za svoj rad imaju pravo na naknadu prema odluci koju donosi osnivač.

Članak 62.

(Izbor članova Upravnog odbora)

(1) Članovi Upravnog odbora biraju se na temelju javnog natječaja.

(2) Natječaj raspisuje i provodi povjerenstvo kojeg imenuje osnivač, a kojeg čine po jedan predstavnik osnivača, vijeća roditelja i predškolske ustanove.

(3) Članove povjerenstva iz stavka (2) ovog članka predlažu tijela subjekata koji čine Upravni odbor.

(4) Upravni odbor broji 5 do 7 članova čiji mandat traje četiri godine.

Članak 63.

(Struktura Upravnog odbora)

(1) Članovi Upravnog odbora imenuju se prema načelu paritetne zastupljenosti osnivača, vijeća roditelja i stručnog osoblja predškolske ustanove.

(2) Sastav Upravnog odbora predškolske ustanove mora održavati nacionalnu strukturu djece i roditelja osoblja i osnivača, onako kako ona u danom trenutku izgleda, u principu, prema popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini iz 1991. godine.

Članak 64.

(Ovlasti Upravnog odbora)

Upravni odbor osim ovlasti danih Zakonom o ustanovama ima i slijedeće ovlasti:

- a) donosi Statut i druga opća akta ustanove,
- b) donosi Godišnji program rada predškolske ustanove do kraja rujna tekuće godine,
- c) na propisan način donosi odluku o statusnim promjenama na koje je dana suglasnost i prijavljuje njihov upis u registre,
- d) odlučuje o mjerilima i kriterijima upisa djece i raspisuje natječaj za upis djece,
- e) imenuje ravnatelja predškolske ustanove,
- f) odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa s odgojiteljima i stručnim suradnicima na obrazložen prijedlog ravnatelja,
- g) rješava po zahtjevu o upravnoj stvari iz svog djelokruga,
- h) rješava o žalbama kao drugostupanjsko tijelo i
- i) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i Statutom ustanove.

Članak 65.

(Ravnatelj)

- (1) Ravnatelj je poslovni organ i stručni rukovoditelj predškolske ustanove.
- (2) Ravnatelj predškolske ustanove odgovoran je za upravljanje i realizaciju programskih aktivnosti predškolske ustanove.

Članak 66.

(Imenovanje ravnatelja)

- (1) Ravnatelj predškolske ustanove bira se na temelju javnog natječaja koji raspisuje Upravni odbor predškolske ustanove sukladno važećim propisima, a sprovodi ga tročlano natječajno povjerenstvo koje imenuje Upravni odbor.
- (2) Ravnatelja predškolske ustanove imenuje i razrješava Upravni odbor uz prethodnu suglasnost osnivača.
- (3) Ravnatelj se imenuje na period od (4) godine i ista osoba može biti ponovno imenovana.

Članak 67.

(Uvjeti za imenovanje ravnatelja)

- (1) Za ravnatelja predškolske ustanove može biti imenovana osoba koja pored općih uvjeta utvrđenih Zakonom ima visoku stručnu spremu u području predškolskog odgoja, pedagogije, specijalne pedagogije ili psihologije.
- (2) Iznimno, za ravnatelja predškolske ustanove može biti imenovan istaknuti, u praksi dokazani nastavnik predškolskog odgoja i obrazovanja ili odgojitelj koji ima višu stručnu spremu.
- (3) Pored propisane stručne spreme iz stavka (1) i (2) izabrani kandidat treba imati najmanje 5 godina radnog staža u struci nakon stjecanja stručne spreme.

Članak 68.

(Imenovanje vršitelja dužnosti ravnatelja)

- (1) Ako se na raspisani natječaj ne prijavi niti jedan kandidat, odnosno nitko od prijavljenih kandidata ne bude imao propisane uvjete, ili ako osnivač odbije dati suglasnost za predloženog kandidata, natječaj se mora ponoviti.
- (2) Do izbora ravnatelja na temelju ponovljenog natječaja Upravni odbor će na prijedlog osnivača imenovati vršitelja dužnosti ravnatelja najdulje na dva mjeseca.
- (3) U slučaju razrješavanja ravnatelja imenovat će se vršitelj dužnosti ravnatelja, a predškolska ustanova dužan je raspisati natječaj za ravnatelja u roku od 30 dana od dana imenovanja vršitelja dužnosti.

Članak 69.

(Ovlasti ravnatelja)

Pored poslova utvrđenih Zakonom o ustanovama ravnatelj predškolske ustanove obavlja i slijedeće poslove:

- a) surađuje s organima i tijelima županijske vlasti i jedinicama lokalne samouprave,
- b) predlaže godišnji plan i program rada,
- c) provodi odluke Upravnog odbora, Stručnog vijeća i drugih organa ustanove,
- d) rukovodi sjednicama Stručnog vijeća,
- e) daje prijedloge za zasnivanje i prestanak radnog odnosa,
- f) obavlja sklapanje ugovora o vanjskoj suradnji u slučajevima predviđenim Zakonom, Statutom i drugim općim aktom predškolske ustanove i
- g) obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom, aktom o osnivanju i Statutom.

Članak 70.

(Razrješenje ravnatelja)

(1) Kada nadležni organ, koji obavlja upravni nadzor, utvrdi veće nepravilnosti i nezakonitosti u poslovanju predškolske ustanove i radu ravnatelja, može Upravnom odboru uputiti prijedlog za pokretanje postupka za razrješenje ravnatelja.

(2) Ukoliko Upravni odbor ne pokrene postupak iz stavka (1) ovog članka, Ministarstvo će naložiti osnivaču predškolske ustanove da poduzme zakonske mjere.

(3) Prije donošenja odluke o razrješenju ravnatelju se mora dati mogućnost da se izjasni o razlozima za razrješenje.

Članak 71.

(Vijeće roditelja)

(1) Roditelji imaju pravo osnovati Vijeće roditelja, a predškolska ustanova ima obvezu pomoći roditeljima u organizaciji i radu vijeća. Članove ovog vijeća biraju roditelji.

(2) Način i procedura za osnivanje i rad Vijeća roditelja utvrđuje se Statutom predškolske ustanove.

(3) Nadležnosti Vijeća roditelja su:

- a) promoviranje interese predškolske ustanove u lokalnoj zajednici,
- b) predočavanje stavova roditelja Upravnom odboru predškolske ustanove,
- c) poticanje angažiranja roditelja u radu predškolske ustanove,
- d) informiranje Upravnog odbora o svojim stavovima kada to ocijeni potrebnim,
- e) da na zahtjev Upravnog odbora, informira o svakom pitanju koje se odnosi na rad predškolske ustanove,
- f) nominira predstavnike roditelja za imenovanje u Upravni odbor.

IX. EVIDENCIJE I DOKUMENTACIJA

Članak 72.

(Vrsta dokumentacije i evidencije)

(1) Predškolska ustanova obvezna je voditi pedagošku i zdravstvenu dokumentaciju i evidenciju o djeci predviđenu ovim Zakonom, ostalim zakonima i podzakonskim aktima.

(2) Predškolska ustanova posebno je obvezna voditi evidenciju o: djeci upisanoj u predškolsku ustanovu, praćenju i napredovanju djece, prikupljanju sredstava od roditelja, osnivača i donatora, djeci s posebnim potrebama i djeci smještenoj u druge obitelji.

Članak 73.

(Obrasci)

(1) Izgled obrasca i način vođenja te rokove čuvanja pedagoške dokumentacije i evidencije u predškolskoj ustanovi propisat će ministar posebnim propisom.

(2) Izgled obrasca zdravstvene dokumentacije i evidencije propisuje ministar zdravstva rada i socijalne politike Županije.

(3) Sredstva za vođenje dokumentacije iz ovog članka osigurava osnivač predškolske ustanove.

X. FINANCIRANJE PREDŠKOLSKIH USTANOVA

Članak 74.

(Izvori financiranja)

(1) Osnivač predškolske ustanove osigurava sredstva potrebna za osnivanje, rad i provođenje programa predškolskog odgoja u skladu sa Standardima i normativima.

(2) Ako dva ili više osnivača zajednički osnivaju predškolsku ustanovu, sredstva iz stavka (1) ovog članka osiguravaju osnivači sukladno aktu o osnivanju i potpisanom ugovoru.

(3) Predškolske ustanove može osiguravati sredstva potrebna za realizaciju programa i participacijom korisnika usluga te iz donacija.

Članak 75.

(Sredstva koja osigurava osnivač)

(1) Osnivač osigurava sredstva za:

- a) plaće uposlenika (bruto), naknade i primanja koja nemaju karakter plaće,
- b) materijalne troškove,
- c) nabavku osnovne opreme i učila,
- d) potrošni materijal za odgojno-obrazovni rad,
- e) amortizaciju i tekuće investicijsko održavanje objekata,
- f) dio radnog materijala za igru (igračke, i drugi osnovni didaktički materijal).

(2) Mjerila, uvjete i načine osiguravanja sredstva za financiranje obveza predškolskih ustanova navedenih u stavku (1) ovoga članka utvrđuje osnivač u suradnji sa predškolskom ustanovom.

Članak 76.

(Participacija korisnika usluga)

(1) Predškolska ustanova, koju je osnovala općina, naplaćuje svoje usluge od roditelja, (participacija korisnika usluga), sukladno mjerilima koje utvrđuju općinsko vijeće. Sredstva se uplaćuju na žiro račun ustanove.

(2) Sredstva za realizaciju kraćih i specijaliziranih programa rada i troškove ishrane djece osiguravaju korisnici usluga.

Članak 77.

(Financiranje programa predškole)

(1) Sredstva za osiguranje uvjeta i realizaciju programa "predškole" osigurat će se u potpunosti u proračunu Županije ukoliko se isti odvija u osnovnoj školi, te sredstva za plaće i stručno usavršavanje nastavnica predškolskog odgoja ukoliko se program predškole realizira u predškolskim ustanovama.

(2) Iz proračuna osnivača osiguravaju se uvjeti, materijalni troškovi i prehrana učenika ukoliko se program predškole realizira u predškolskoj ustanovi.

(3) Sredstva iz proračuna Županije doznačavat će se kao dotacije predškolskim ustanovama za realizaciju programa "predškole" kojeg donosi Ministarstvo.

Članak 78.

(Obveze nadležnih obrazovnih vlasti)

(1) Općinska služba nadležna za obrazovanje osigurava sredstva za: nabavku dijela didaktičkog materijala, profesionalno usavršavanje kadrova u odgoju i obrazovanju, razvoj predškolskih programa rada, evaluaciju predškolskih programa rada, dio sredstava za realizaciju specijaliziranih programa rada i izdavačku djelatnost ustanove.

(2) Mjerila, uvjete i način osiguravanja sredstava za aktivnosti predškolske ustanove navedene u stavci (1) ovoga članka utvrđuje osnivač.

Članak 79.

(Obveze nadležnog tijela za socijalnu skrb)

Općinska služba nadležna za socijalnu skrb, sukladno odgovarajućim zakonima Županije, sufinancira dio troškova za:

- a) djecu bez roditeljske skrbi,
- b) djecu s posebnim potrebama,
- c) djecu invalida,
- d) djecu civilnih stradalnika rata,
- e) djecu nezaposlenih roditelja,
- f) djecu samohranih roditelja,
- g) djecu korisnika socijalnih primanja i
- h) djecu redovitih studenata.

Članak 80.

(Zdravstvena skrb)

(1) Županijsko ministarstvo nadležno za poslove zdravstva, sukladno važećim propisima, osigurava;

- a) financiranje preventivnih zdravstvenih programa te programa zaštite i unapređenja zdravlja djece,
- b) plaće liječnika, specijalnih pedagoga, stomatologa i medicinskih sestara,
- c) dio potrošnog materijala za jaslice,
- d) stručno usavršavanje zdravstvenih djelatnika i specijalnih pedagoga,
- e) sanitarne preglede svih zaposlenika i
- f) preglede djece pred upis u predškolsku ustanovu.

(2) Mjerila, uvjete i način sufinanciranja iz stavka (1) ovoga članka, utvrđuje podzakonskim propisom ministar nadležan za poslove zdravstva.

Članak 81.

(Sredstva za ostale potrebe)

(1) Iz Proračuna osnivača osiguravaju se sredstva za razvoj djelatnosti predškolskog odgoja, financiranje odjela predškolskih ustanova u bolnicama, odjela za djecu s posebnim potrebama pri odgovarajućim zavodima, za djecu nacionalnih manjina, posebice djecu Roma, kao i subvencije za cijenu grijanja, komunalije, vode, električne struje, PTT usluga i RTV pristojbe koje se svrstavaju u kategoriju kućanstva.

(2) Smještaj djece u predškolske ustanove za djecu iz braniteljskih obitelji financira se pod jednakim uvjetima.

(3) Mjerila, uvjete i način subvencioniranja troškova iz stavka (1) ovoga članka utvrđuje osnivač.

Članak 82.

(Sindikalno organiziranje)

U predškolskim ustanovama organizira se sindikat koji u ime zaposlenika pregovara i potpisuje kolektivni ugovor s osnivačem ustanove.

XI. PRAĆENJE I NADZOR

Članak 83.

(Nadzor nad provedbom Zakona)

(1) Nadzor nad provedbom ovog Zakona provodit će Ministarstvo.

(2) Nadzor nad provedbom ovog Zakona koji se odnosi na program zdravstvene zaštite, prehrane djece, sanitarne uvjete, kao i socijalnu zaštitu provodi županijsko ministarstvo nadležno za zdravstvo i socijalnu politiku.

Članak 84.

(Zabrana rada)

(1) Ako Ministarstvo utvrdi da predškolska ustanova ne ispunjava zakonom propisane uvjete, odredit će rok u kojem je ustanova dužan otkloniti utvrđene nedostatke.

(2) Ako predškolska ustanova ne otkloni utvrđene nedostatke u određenom roku, Ministarstvo će donijeti akt o zabrani rada te ustanove.

(3) Odlukom o prestanku rada predškolske ustanove određuje se rok i način prestanka njezinog rada te uređuje način raspoređivanja djece koja su pohađala odgojno-obrazovni program predškolske ustanove u druge odgovarajuće ustanove.

(4) Troškove raspoređivanja djece u drugu predškolsku ili odgovarajuću ustanovu snosi ustanova kojoj je zabranjen rad i njezin osnivač, odnosno vlasnik.

Članak 85.

(Inspeksijski nadzor)

(1) Zakonitost i uvjete rada u predškolskoj ustanovi kontrolira prosvjetna inspekcija.

(2) Sanitarni nadzor nad primjenom i izvršavanjem ovoga Zakona, u dijelu koji se odnosi na prehranu djece, obavlja sanitarna inspekcija.

Članak 86.

(Stručno-pedagoški nadzor)

(1) Stručno-pedagoški nadzor nad radom odgojitelja i stručnih suradnika provodi Zavod za školstvo u Mostaru i Ministarstvo.

(2) Način obavljanja stručno-pedagoškog nadzora te prava, dužnosti i ovlasti stručno-pedagoških savjetnika i drugih osoba ovlaštenih za stručno-pedagoški nadzor uređuje se posebnim propisom.

XII. KAZNENE ODREDBE

Članak 87.

(Rad bez odobrenja)

(1) Ako predškolska ustanova započne s obavljanjem djelatnosti predškolskog odgoja prije nego što dobije odobrenje za početak rada, ili ukoliko nastavi s radom nakon što se utvrdi da je prestala ispunjavati uvjete potrebne za rad, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 KM.

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u predškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 KM.

(3) Za prekršaj propisan ovim člankom uz novčanu kaznu može se izreći i određena zaštitna mjera zabrane rada predškolskoj ustanovi do otklanjanja nedostataka.

Članak 88.

(Rad protivno načelima)

(1) Predškolska ustanova koja obavlja djelatnost predškolskog odgoja protivno načelima i uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i drugim propisom, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 KM.

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u predškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 500,00 do 2.500,00 KM.

Članak 89.

(Protupravno zapošljavanje)

(1) Ako predškolska ustanova zaposli osobu koja ne ispunjava uvjete utvrđene ovim Zakonom i drugim propisom na provođenju programa predškolskog odgoja, ili zaposli osobu

suprotno članku 48. i 49. ovog Zakona, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 KM.

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u predškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 500,00 do 2.500,00 KM.

Članak 90.

(Nedostavljanje Statuta i Pravilnika)

(1) Predškolska ustanova koja ne dostavi Statut i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i načinu rada nadležnoj općinskoj službi za odgoja i obrazovanja na davanje suglasnosti, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 KM.

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u predškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 500,00 do 2.500,00 KM.

Članak 91.

(Nepodnošenje izvješća)

(1) Ako predškolska ustanova koja obavlja djelatnost predškolskog odgoja sukladno ovom Zakonu i drugom propisu, ne postupi sukladno članku 44. stavak (4) ovog Zakona kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 500,00 do 2.500,00 KM.

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u predškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 200,00 do 1.000,00 KM.

XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 92.

(Prijelazno razdoblje za uspostavu stručnog standarda)

(1) Stupanjem na snagu ovog zakona, odgojitelji koji rade s djecom u odgojno-obrazovnom procesu moraju imati visoku stručnu spremu u području predškolskog odgoja.

(2) Odgojitelji koji imaju više od 20 godina staža sa višom i srednjom stručnom spremom, mogu ostati u odgojno-obrazovnom procesu do odlaska u mirovinu.

(3) Odgojitelji koji nemaju potrebnu vrstu i stupanj stručne spreme, a imaju manje od 20 godina radnog staža, mogu nastaviti obavljanje poslova odgojitelja ali su dužni, od dana stupanja na snagu ovog Zakona, steći visoku stručnu spremu u roku od šest (6) godina:

(4) Ravnateljima izabranim prije stupanja na snagu ovoga Zakona mandat traje do njegova isteka.

Članak 93.

(Obveza donošenja propisa i akata)

(1) Vlada će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti Standarde i normative iz članka 12. ovog Zakona,

(2) Ministarstvo će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti:

- a) kriterije o financiranju predškolskih ustanova,
- b) propis o postupku utvrđivanja uvjeta, sadržaju i načinu vođenja registra,
- c) propis o načinu vođenja dokumentacije i ostale evidencije i dokumentacije,
- d) propis o ocjenjivanju i stručnom usavršavanju medicinskog osoblja, odgojitelja i ostalih stručnih suradnika,
- e) propis o stručnom nadzoru,
- f) program odgojno-obrazovnog rada u predškolskoj ustanovi.

(3) Osnivač je dužan provedbene propise iz članka 15., 75., 76., 78., 79. i 81 donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(4) Ministarstvo nadležno za poslove zdravstva dužno je provedbeni propis iz članka 43. i 80. donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 94.

(Obveza donošenja programa)

Ministarstvo će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu zakona donijeti program odgojno-obrazovnog rada sukladno ovom zakonu i metodologiji izradbe Godišnjeg programa rada predškolske ustanove.

Članak 95.

(Obveza usklađivanja akata)

Predškolske ustanove dužne su uskladiti svoje registriranje, rad, poslovanje i opća akta s odredbama ovog Zakona i drugih propisa u roku od jedne (1) godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 96.

(Prestanak važenja propisa)

(1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje primjena Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi (Narodne novine Županije Posavske broj 5/98).

(2) Do donošenja propisa i akata iz članak 93. primjenjivat će se podzakonski propisa koji su donijeti na temelju ranijeg zakona, ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama ovog Zakona.

Članak 97.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u " Narodnim novinama Županije Posavske."

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA POSAVSKA
Skupština
Broj: 01-02-145/08
Domaljevac, 04.12.2008. godine

Predsjednik
Zvonko Mišković v.r.